

(Akty przyjęte na mocy Tytułu VI Traktatu o Unii Europejskiej)

DECYZJA RAMOWA RADY 2005/667/WSiSW

z dnia 12 lipca 2005 r.

w sprawie wzmocnienia uregulowań prawnokarnych w celu egzekwowania przepisów dotyczących zapobiegania zanieczyszczeniom pochodzącym ze statków

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 31 ust. 1 lit. e) oraz art. 34 ust. 2 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Plan działania Rady i Komisji w sprawie optymalnego wykonania postanowień Traktatu z Amsterdamu przy ustanawianiu obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości ⁽²⁾ oraz konkluzje Rady Europejskiej obradującej w Tampere w dniach 15. i 16. października 1999 r., w szczególności ich punkt 48, wzywają do przygotowania wniosków aktów prawnych w sprawie zwalczania przestępczości przeciwko środowisku, w szczególności wspólnych sankcji i porównywalnych gwarancji proceduralnych.

(2) Walka z zanieczyszczeniami pochodzącymi ze statków spowodowanymi umyślnie lub wynikającymi z poważnego zaniedbania jest jednym z priorytetów Unii. W szczególności punkty 32 — 34 konkluzji Rady Europejskiej obradującej w Kopenhadze w dniach 12. i 13. grudnia 2002 r. oraz oświadczenie Rady ds. WSiSW z dnia 19 grudnia 2002 r. wydane po katastrofie tankowca „Prestige” wyrażają determinację Unii w przyjmowaniu wszelkich niezbędnych środków w celu uniknięcia powtarzania się takich szkód.

(3) W tym celu, jak stwierdziła Komisja w swoim Komunikacie skierowanym do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy bezpieczeństwa na morzu w odpowiedzi na katastrofę „Prestige”, powinno nastąpić zbliżenie ustawodawstw Państw Członkowskich.

(4) Dyrektywa 2005/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków oraz wprowadzenia sankcji w przypadku naruszenia prawa ⁽³⁾ oraz niniejsza decyzja ramowa uzupełniająca dyrektywę 2005/35/WE poprzez ustanowienie szczegółowych przepisów w sprawach karnych mają na celu uzyskanie takiego zbliżenia.

(5) Niniejsza decyzja ramowa, oparta na art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej, jest właściwym instrumentem służącym nałożeniu na Państwa Członkowskie obowiązku ustanowienia sankcji karnych.

(6) W związku ze specyficznym charakterem czynów powinny zostać wprowadzone wspólne sankcje wobec osób prawnych.

(7) W kontekście współpracy szczególnie istotna jest Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r. podpisana przez wszystkie Państwa Członkowskie, z udziałem Wspólnoty Europejskiej jako strony.

(8) Powinna zostać zorganizowana optymalna współpraca między Państwami Członkowskimi w celu zagwarantowania szybkiego przekazywania informacji między Państwami Członkowskimi. Powinny zostać wyznaczone i określone punkty kontaktowe.

(9) W związku z tym, że cele niniejszej decyzji ramowej nie mogą zostać osiągnięte we właściwy sposób przez Państwa Członkowskie, a możliwe jest, że względu na transgraniczny charakter szkód, jakie mogą być spowodowane przez dane zachowania, ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Zgodnie z zasadą proporcjonalności niniejsza decyzja ramowa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(10) Niniejsza decyzja ramowa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi przez art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz odzwierciedlonymi w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

(11) Niniejsza decyzja ramowa nie zawiera wyraźnego zobowiązania Państw Członkowskich graniczących z cieśninami używanymi do żeglugi międzynarodowej podlegających przepisom dotyczącym tranzytu zgodnie z postanowieniami sekcji 2 części III Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r., do ustanowienia jurysdykcji w odniesieniu do przestępstw popełnionych w takich cieśninach. Jurysdykcja w odniesieniu do przestępstw powinna zostać ustanowiona zgodnie z prawem międzynarodowym, w szczególności zgodnie z art. 34 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r.

⁽¹⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 stycznia 2004 r. (Dz.U. C 92 z 16.4.2004, str. 19).

⁽²⁾ Dz.U. C 19 z 23.1.1999 r., str. 1.

⁽³⁾ Patrz: 11 str. niniejszego Dziennika Urzędowego.

(12) Komisja powinna monitorować praktyczne stosowanie środków podjętych przez Państwa Członkowskie dla realizacji niniejszej decyzji ramowej, Komisja powinna także w ciągu pięciu lat od daty wdrożenia niniejszej decyzji ramowej przedstawić Radzie sprawozdanie. Sprawozdanie to może zawierać odpowiednie wnioski,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ RAMOWĄ:

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszej decyzji ramowej mają zastosowanie definicje zawarte w art. 2 dyrektywy 2005/35/WE.

Artykuł 2

Przestępstwa karne

1. Z zastrzeżeniem art. 4 ust. 2 niniejszej decyzji ramowej, każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że naruszenie w rozumieniu art. 4 i 5 dyrektywy 2005/35/WE uważa się za przestępstwo karne.

2. Ustęp 1 nie ma zastosowania do członków załogi w odniesieniu do naruszeń, które mają miejsce w cieśninach używanych do żeglugi międzynarodowej, wyłącznych strefach ekonomicznych oraz na pełnym morzu, w przypadku gdy spełnione są warunki określone w prawidle 11 lit. b) załącznika I lub w prawidle 6 lit. b) załącznika II do Konwencji MARPOL 73/78.

Artykuł 3

Pomocnictwo, nakłanianie i podżeganie

Każde Państwo Członkowskie podejmuje zgodnie z prawem krajowym środki niezbędne w celu zapewnienia, że pomocnictwo, nakłanianie i podżeganie do przestępstwa, o którym mowa w art. 2, podlega karze.

Artykuł 4

Sankcje

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że przestępstwa, o których mowa w art. 2 i 3 podlegają skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym sankcjom karnym, obejmującym, co najmniej w poważnych przypadkach, sankcje karne o maksymalnym zagrożeniu od roku do trzech lat pozbawienia wolności.

2. W przypadkach mniejszej wagi, jeżeli popełniony czyn nie powoduje pogorszenia jakości wody, Państwo Członkowskie może ustanowić sankcje innego typu niż określone w ust. 1.

3. Sankcjom karnym ustanowionym w ust. 1 mogą towarzyszyć inne sankcje lub środki, w szczególności grzywny lub zakaz podejmowania przez osobę fizyczną działalności wymagającej oficjalnego zezwolenia lub zgody lub zakaz zakładania, zarządzania lub kierowania spółką lub fundacją, w przypadku gdy fakty prowadzące do skazania tej osoby wskazują na oczywiste ryzyko ponownego prowadzenia działań przestępczych takiego samego rodzaju.

4. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że przestępstwo popełnione umyślnie, o którym mowa w art. 2, jest zagrożone sankcją karną o maksymalnym zagrożeniu od pięciu do dziesięciu lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części i spowodowało śmierć lub poważne obrażenia osób.

5. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że przestępstwo popełnione umyślnie, o którym mowa w art. 2, jest zagrożone sankcją karną o maksymalnym zagrożeniu od dwóch do pięciu lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy:

a) przestępstwo spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części; lub

b) przestępstwo zostało popełnione w ramach organizacji przestępczej w rozumieniu określonym we wspólnym działaniu 98/733/WSiSW z dnia 21 grudnia 1998 r. w sprawie uznawania za przestępstwa karne uczestnictwa w organizacji przestępczej w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej⁽¹⁾, niezależnie od poziomu sankcji, o której mowa w tym wspólnym działaniu.

6. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że przestępstwo, o którym mowa w art. 2, jeżeli zostało popełnione w drodze poważnego zaniedbania, jest zagrożone sankcją karną o maksymalnym zagrożeniu od dwóch do pięciu lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo to spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części i spowodowało śmierć lub poważne obrażenia osób.

7. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że przestępstwo, o którym mowa w art. 2, jeżeli zostało popełnione w drodze poważnego zaniedbania, jest zagrożone sankcją karną o maksymalnym zagrożeniu od roku do trzech lat pozbawienia wolności, w przypadku, gdy przestępstwo to spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części.

8. W odniesieniu do kar pozbawienia wolności niniejszy artykuł ma zastosowanie bez uszczerbku dla prawa międzynarodowego, w szczególności dla art. 230 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r.

Artykuł 5

Odpowiedzialność osób prawnych

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że osoby prawne mogą być pociągnięte do odpowiedzialności za przestępstwa, o których mowa w art. 2 i 3, przysparzające im korzyści, popełnione przez jakiegokolwiek osoby działające indywidualnie lub jako część organu tej osoby prawnej, zajmujące ważną pozycję w jej strukturze, w oparciu o:

a) prawo do reprezentowania osoby prawnej; lub

b) uprawnienie do podejmowania decyzji w imieniu osoby prawnej; lub

c) uprawnienie do sprawowania kontroli w ramach osoby prawnej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 351 z 29.12.1998, str. 1.

2. Oprócz przypadków, o których mowa w ust. 1, Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne w celu zapewnienia, że osoba prawna może być pociągnięta do odpowiedzialności w przypadku gdy brak nadzoru lub kontroli sprawowanej przez osobę, o której mowa w ust. 1, umożliwił popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 2, przysparzającego korzyści tej osobie prawnej, przez podlegającą jej osobę.

3. Odpowiedzialność osoby prawnej na mocy ust. 1 i 2 nie wyklucza postępowania karnego przeciwko osobom fizycznym, które jako sprawcy, podżegacze lub pomocnicy biorą udział w przestępstwie, o którym mowa w art. 2 i 3.

Artykuł 6

Sankcje wobec osób prawnych

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że osoba prawna uznana za odpowiedzialną na mocy art. 5 ust. 1 podlega skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom. Sankcje te:

a) obejmują grzywny wymierzone na podstawie przepisów prawa karnego lub innych przepisów, przynajmniej w przypadku gdy osoba prawna uznana została za odpowiedzialną za przestępstwa, o których mowa w art. 2, których:

i) maksymalna wysokość wynosi od 150 000 EUR do 300 000 EUR;

ii) maksymalna wysokość wynosi od 750 000 EUR do 1 500 000 EUR w najpoważniejszych przypadkach, w tym co najmniej przestępstw popełnionych umyślnie, o których mowa w art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5;

b) mogą w każdym przypadku obejmować sankcje inne niż grzywny, takie jak:

i) odebranie uprawnień do świadczeń publicznych lub pomocy publicznej;

ii) tymczasowy lub stały zakaz podejmowania działalności gospodarczej;

iii) umieszczenie pod nadzorem sądowym;

iv) sądowy nakaz likwidacji;

v) obowiązek przyjęcia szczególnych środków w celu likwidacji skutków przestępstwa, za które osoba prawna została uznana za odpowiedzialną.

2. Do celów realizacji ust. 1 lit. a) oraz bez uszczerbku dla ust. 1 zdanie pierwsze, Państwa Członkowskie, w których nie przyjęto waluty euro, stosują kurs wymiany waluty euro na ich walutę opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 12 lipca 2005 r.

3. Państwo Członkowskie może realizować ust. 1 lit. a) w drodze stosowania systemu, w którym grzywna jest proporcjonalna do obrotu osoby prawnej, do korzyści finansowej osiągniętej lub spodziewanej w wyniku popełnienia przestępstwa lub do jakiegokolwiek innej wartości oddającej sytuację finansową osoby prawnej, pod warunkiem że system taki pozwala na stosowanie grzywien maksymalnych, których wysokość odpowiada co najmniej minimalnej wysokości maksymalnych grzywien ustanowionych w ust. 1 lit. a).

4. Państwo Członkowskie, które realizuje decyzję ramową zgodnie z ust. 3, powiadamia o takim zamiarze Sekretariat Generalny Rady oraz Komisję.

5. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że osoba prawna uznana za odpowiedzialną na mocy art. 5 ust. 2 podlega skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom lub środkom.

Artykuł 7

Jurysdykcja

1. Każde Państwo Członkowskie podejmuje środki niezbędne do ustanowienia swojej jurysdykcji, w zakresie dozwolonym prawem międzynarodowym, w odniesieniu do przestępstw, o których mowa w art. 2 i 3, w przypadku gdy przestępstwo zostało popełnione:

a) w całości lub w części na jego terytorium;

b) w jego wyłącznej strefie ekonomicznej lub strefie równoważnej ustanowionej zgodnie z prawem międzynarodowym;

c) na pokładzie statku pod jego banderą;

d) przez jednego z jego obywateli, jeżeli przestępstwo podlega sankcji karnej na mocy prawa karnego właściwego dla miejsca jego popełnienia lub jeżeli miejsce to nie podlega żadnej jurysdykcji terytorialnej;

e) z przysporzeniem korzyści osobie prawnej posiadającej siedzibę na jego terytorium;

f) poza jego terytorium, lecz gdy spowodowało ono lub prawdopodobnie spowoduje zanieczyszczenie na jego terytorium lub w jego strefie ekonomicznej, a statek dobrowolnie pozostaje w porcie lub przy terminalu morskim Państwa Członkowskiego; lub

g) na pełnym morzu, a statek dobrowolnie pozostaje w porcie lub przy terminalu morskim Państwa Członkowskiego.

2. Każde Państwo Członkowskie może podjąć decyzję o niestosowaniu lub stosowaniu wyłącznie w szczególnych przypadkach lub okolicznościach zasad dotyczących jurysdykcji określonych w:

a) ust. 1 lit. d);

b) ust. 1 lit. e).

3. Państwa Członkowskie informują odpowiednio Sekretariat Generalny Rady w przypadku gdy podejmują decyzję o stosowaniu ust. 2, wskazując w razie potrzeby szczególne przypadki lub okoliczności, w których decyzja ta ma zastosowanie.

4. W przypadku gdy przestępstwo podlega jurysdykcji więcej niż jednego Państwa Członkowskiego, właściwe Państwa Członkowskie dokładają starań w celu odpowiedniego koordynowania swoich działań, w szczególności w odniesieniu do warunków oskarżenia oraz szczegółowych ustaleń dotyczących świadczenia wzajemnej pomocy.

5. Uwzględnia się następujące łączniki:

a) Państwo Członkowskie, na którego terytorium lub w którego wyłącznej strefie ekonomicznej, lub strefie równoważnej popełniono przestępstwo;

b) Państwo Członkowskie, na którego terytorium lub w którego wyłącznej strefie ekonomicznej, lub strefie równoważnej odczuwane są skutki przestępstwa;

- c) Państwo Członkowskie, na którego terytorium lub w którego wyłącznej strefie ekonomicznej, lub strefie równoważnej statek, z którego popełniono przestępstwo, znajduje się w drodze;
- d) Państwo Członkowskie, którego obywatelem jest sprawca przestępstwa lub na którego terytorium posiada on miejsce zamieszkania;
- e) Państwo Członkowskie, na którego terytorium ma siedzibę osoba prawna, w imieniu której popełniono przestępstwo;
- f) Państwo Członkowskie, pod banderą którego pływa statek, z którego popełniono przestępstwo.
6. Do celów stosowania niniejszego artykułu terytorium obejmuje obszar, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 2005/35/WE.

Artykuł 8

Zgłoszenie informacji

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie jest poinformowane o popełnieniu przestępstwa, do którego zastosowanie ma art. 2, lub o ryzyku popełnienia takiego przestępstwa, które powoduje lub prawdopodobnie spowoduje bezpośrednie zanieczyszczenie, informuje ono niezwłocznie te z pozostałych Państw Członkowskich, które prawdopodobnie zostaną narażone na tą szkodę, oraz Komisję.
2. W przypadku gdy Państwo Członkowskie jest poinformowane o popełnieniu przestępstwa, do którego zastosowanie ma art. 2, lub o ryzyku popełnienia takiego przestępstwa, które prawdopodobnie będzie podlegać jurysdykcji innego Państwa Członkowskiego, informuje ono niezwłocznie to drugie Państwo Członkowskie.
3. Państwa Członkowskie powiadają niezwłocznie państwo bandery lub inne zainteresowane państwo o środkach podjętych na mocy niniejszej decyzji ramowej, a w szczególności jej art. 7.

Artykuł 9

Wyznaczenie punktów kontaktowych

1. Każde Państwo Członkowskie wyznacza istniejące punkty kontaktowe lub, jeżeli to konieczne, tworzy nowe punkty kontaktowe, w szczególności do celów wymiany informacji, o której mowa w art. 8.
2. Każde Państwo Członkowskie informuje Komisję o departamencie lub departamentach pełniących zadania punktów kontaktowych zgodnie z ust. 1. Komisja powiadamia inne Państwa Członkowskie o tych punktach kontaktowych.

Artykuł 10

Zakres terytorialny

Niniejsza decyzja ramowa ma taki sam zakres terytorialny jak dyrektywa 2005/35/WE.

Artykuł 11

Realizacja

1. Państwa Członkowskie przyjmują środki niezbędne w celu zastosowania się do przepisów niniejszej decyzji ramowej najpóźniej w dniu 12 stycznia 2007 r.
2. Państwa Członkowskie przekazują Sekretariatowi Generalnemu Rady oraz Komisji teksty przepisów przenoszących do ich prawa krajowego obowiązki nałożone na nie niniejszą decyzją ramową najpóźniej w dniu 12 stycznia 2007 r. Na podstawie tych informacji oraz pisemnego sprawozdania Komisji Rada, nie później niż 12 stycznia 2009 r., ocenia, w jakim zakresie Państwa Członkowskie zastosowały się do niniejszej decyzji ramowej.
3. Najpóźniej dnia 12 stycznia 2012 r. Komisja, na podstawie informacji przekazanych przez Państwa Członkowskie w sprawie praktycznego stosowania przepisów wprowadzających w życie niniejszą decyzję ramową, przedkłada Radzie sprawozdanie i przedstawia wszelkie wnioski, jakie uznaje za właściwe, w tym ewentualne wnioski, których istotą jest uznanie przez Państwa Członkowskie, w odniesieniu do przestępstw popełnionych na ich morskich wodach terytorialnych lub w ich wyłącznej strefie ekonomicznej, lub strefie równoważnej, statku pływającego pod banderą innego Państwa Członkowskiego za niebędący statkiem obcym w rozumieniu art. 230 Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r.

Artykuł 12

Wejście w życie

Niniejsza decyzja ramowa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 12 lipca 2005 r.

W imieniu Rady
G. BROWN
Przewodniczący